

ALAPÍTVÁ: 1910-BEN

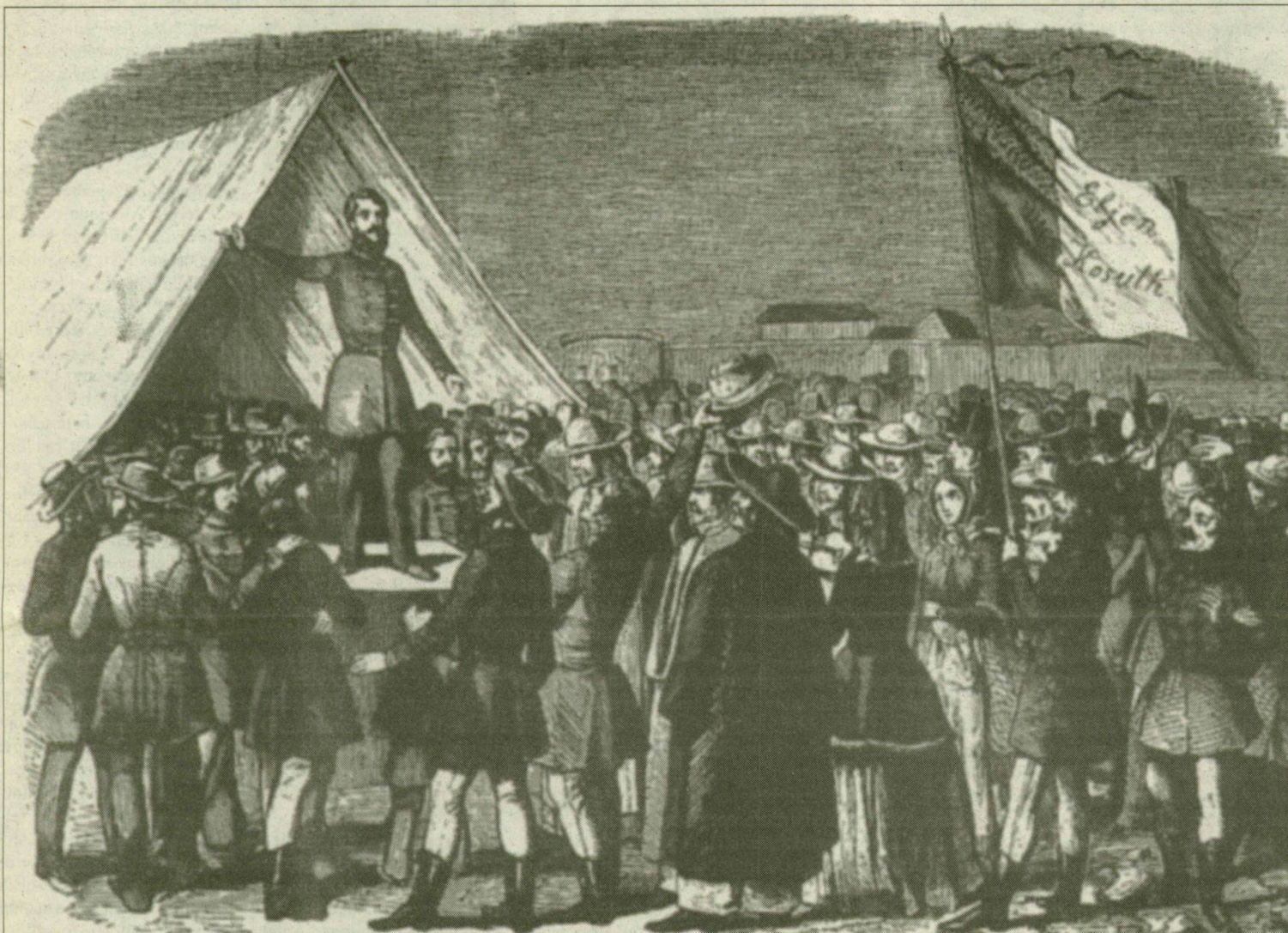
DÉLMAGYARORSZÁG

1998. MÁRCIUS

A LAP INGYENES

„Szegednek népe, nemzetem büszkesége”

Kossuth Lajos toborzóbeszéde Szegeden, 1848. október 4-én

Szegednek népe, nemzetem büszkesége, szegény elárult hazám oszlopa! mélyen megilletődve hajlok meg előtted.

Mikor Szegedhez közeltem, sajnálni kezdtem, hogy mellemről kifogyott a hang; de midőn Szeged népét látom, úgy látom, hogy nincs mit sajnálnom, mert itt többre nincs szükség, mint hogy a lelkesedés előtt mélyen meghajoljak.

Midőn én, mint az ország teljhatalmu birtosa, s a honvédelmi bizottmány egyik tagja, népfelkelést intézendő, utamban más helyekre bentem, azért mentem be, hogy lelkesedést ébresszek; de Szegedre azért jöttem, hogy itt a lelkesedést szemléljem.

És én mondhatlan örömmel szemlélem Szeged népében a lelkesedést; mert veszedelem fenyegeti szegény elárult hazánkat, olly veszedelem, mellyhez hasonlót év-könyveink nem mutatnak, mellynek láttára némelly kicsinhitűek a fővárosban azt mondák, hogy a magyar nemzet napjai megszámitvák. De én azt mondom: ez nem igaz.

Alkudozásba akartak ereszkedni Jellachichal, ama gaz áruval, kit az armány pokoli céljainak kivitelére, arra, hogy csak nem rég visszanyert szabadságunkat s függetlenségünket, keze-

inkből újra kicsikarja, s a népet újra a szolgaság jármába hajtsa, eszközül szemelt ki. De én azt mondom, hogy mielőtt a nemzet annyi erővel s küzdelemmel kivívott szabadságából csak egy hajszálnyit is lealkudnék, elmegyek és megtekintem a népet.

És most, miután Szeged népét látom, látom szemeimben a lelkesedést szikráit, nem késem megírni a fővárosba, hogy Szeged népe az áruval minden alkudozás ellen ünnepélyesen tiltakozik. Megírhatom-e ezt? (a nép: meg.)

Igen is megírom, hogy miután Szegedet, a népének ezreit a haza szerelmétől lekülve láttam, köszirtté szilárdult keblemben a hit, hogy e haza, lépjen bár a pokollal szövetségre ellene az armány, mentve lesz.

Krisztus mennyei országát megalapítandó a földön, egynek választottai közül azt monda: e kőszálra építem én egyházamat; és én hasonlóan mondom: hogy Szegedre s ennek lelkes népére építem nemzetem szabadságát, és a pokol kapui erőt nem vesznek azon.

Olly hatalmasnak hiszem én a népet, hogy ha felkel, és összetart, a ropogva összerogyó ég boltzatait is képes fentartani erős karjaival.

Hazámfia! mondhatatlanul fontos az óra, mellyben hozzátok szólok; talán éppen ebben az órában ütköznek vitéz seregeink az áruló csordáival. Ki tudja, mit hoz ránk ez az óra? győzelmet-e, vagy veszteséget? – De győzzünk bár vagy veszítsünk, én Szeged népére minden esetre számolok. A népére minden esetben szükségünk lesz: ha győzünk, hogy az a győzelem gyümölcseit learassa; ha veszünk, hogy a veszteséget győzelemmél változtassa.

Tehát e fontos órában, e mondhatatlanul fontos pillanatban kérdek, találkozik-e egy fia a hazának, találkozik-e egy polgára e városnak, ki hazája szabadságáért vérét, életét feláldozni kész nem volna? (a nép egyhangulag: nem) Megesküsztek-e erre? (meg.) Tehát esküdjetek:

„A mindenható Istenre, ki védi az igazságot és a hit-szegő árulót megbünteti, esküszünk, hogy hazánk szabadságából egy hajszálnyit utolsó csepp vérünkig elrabolni nem engedünk, esküszünk: hogy hazánkat védeni fogjuk, míg lesz közülünk egy, ki karját fölemelheti. A magyarok istene úgy segéljen és áldjon meg bennünket.”

(A nép e szavakat lefedett fővel, s fölemelt kezekkel lelkesülve mondotta el a szónok után.)

Hajdan, midőn a hazát veszély fenyegette, hős apáink véres kardot hordoztak körül a hazában, s ennek látására mint sasok repültek harcmezőre a vitéz magyarok. Én látván a haza jelen veszedelmét; zászlót ragadtam kezembe, megesküdve, hogy addig nem nyugszom, szegény fejemet nyugalomra nem hajtom, míg az elárult haza fiait szabadságának megmentésére, annak árulói ellen zászlóm alá nem gyűjtöm. De most, miután Szeged népének lelkesedését látom, bizást összehajtom e zászlót, e Zászló nem enyém többé, én Szeged zászlója alá állok. És én bízom a magyarok istenében, kevés idő múlva mentve lesz a hon; ha pedig a hadi szerencse kevésbé mosolygna fegyverünkre, ha netalán a végrehajtó hatalom, az armány által a fővárosból kiszorították, azon esetre Szegedet olly pontnak tekintem, mellyről a haza szabadságát, a nemzet függetlenségét megmenthetni erősen hiszem.

Szegediek! Testvériség köt össze bennünket. Nincs nemes és nemtelen többé; egy hazának fiai, polgárai, testvérek vagyunk mindnyájan. Tehát testvériség összetartva ragadjunk fegyvert az árulók ellen, legyünk készen hazánk oltalmára.

Testvérek! Ha úgy jöttem volna e városba, mint valamely rendkívüli örömmel, boldogságnak hírnöke, így nyelhettem volna talán töletek koszorúkat: de miután a végre siettem körötökbe, hogy benneteket fegyverre, a haza megmentésére hívjalak fel, azon virágkoszorúkat, mellyeket lelkes hőlgyeitek itamban elhintettek, nem tekinthetem másképp, mint előjelül azon győzelemnek, mellyet a haza ellenségeim nem sokára kivívnak.

Egész életem küzdés és szenvedés vala; de e pillanatban jutalmazva érzem magamat, – ám pihenni nem fogok, árva fejemet nyugalomra nem hajtom míg el nem mondhatom az irás ama szavait: „Most bocsátod el uram! szolgádat, mert láták szemeim hazám szabadságát, boldogságát megmentve.”

Keblem tele érzéssel, még sok mondani valóm volna hozzátok; de az érzés elfojtja ajkamon a szót. Különben egy pár napig körötökben szándékozván maradni még lesz alkalmam hozzátok bővebben szólni. De most nézzétek – soha nem sirtam – és könyezek.

Kossuth Lajosnak Szeged népéhez 1848-ik évi október 4-én mondott beszéde. (Emlékezet után.)

Kossuth Lajosnak Szeged népéhez 1848-ik évi október 4-én mondott beszéde. (Emlékezet után.)

Kossuth Lajosnak Szeged népéhez 1848-ik évi október 4-én mondott beszéde. (Emlékezet után.)

Kossuth Lajosnak Szeged népéhez 1848-ik évi október 4-én mondott beszéde. (Emlékezet után.)

Kossuth Lajosnak Szeged népéhez 1848-ik évi október 4-én mondott beszéde. (Emlékezet után.)

Petőfi Sándor

A szabadsághoz

Oh szabadság, hadd nézzünk szemedbe!
Oly sokáig vártunk rád epedve,
Annyi éjen által, mint kísértet,
Bolyongott lelkünk a világban érted.

Kerestünk mi égen-földön téged
Egyetlenegy igaz istenséget,
Te vagy örök, a többi mind bálvány,
Mely leroskad, egy ideig állván.

S mégis, mégis számkivetve voltál,
Mint a gyilkos Kain bujdokoltál,
Szent nevedet bitóra szögezték,
Érkezésedet hóhérok lesték.

Megszünt végre hosszú bujdosásod,
Sírba esett, ki neked sirt ásott,
Bevezettünk, s uralkodás végett
Elfoglaltad a királyi széket.

Te vagy a mi törvényes királyunk,
Trónusodnál ünnepelve állunk,
Körülötted miljom s miljom fáklya,
Meggyúlt szíveink lobogó lángja.

Oh tekints ránk, főséges szabadság!
Vess reánk egy éltető pillantást,
Hogy erőnk, mely fogy az örömláztól,
Szaporodjék szemed sugarától.

De, szabadság, miért halvány az orcád?
Szenvedésid emléke szállt hozzád?
Vagy nem tettünk még eleget érted?
Koronádat a jövőtől félted?

Ne félj semmit, megvédjünk... csak egy szót,
Csak emeld föl, csak mozdítsd meg zászlód,
S lesz sereged ezer és ezernyi,
Kész meghalni vagy diadalt nyerni!

S ha elesnénk egy szálig mindnyájan,
Feljövünk a sírbul éjfélájában,
S győztes ellenségednek megint kell
Küzdeni... kísértő lelkeinkkel!

Pest, 1848. március

Petőfi Sándort Barabás Miklós litográfiája nemzetőr egyenruhában jelentette meg. Versével, Kossuth Lajos szegedi beszédével, a Délmagyarország Kft. ünnepi különkiadásával tisztelgünk most, a forradalom 150. évfordulóján a hősök, a hazafiak, egyáltalán, a gondolkodó, érző, cselekvő, nagyszerű elődök előtt, akik a felvilágosodás szabadelvű szellemétől áthatva modern Magyarországot szerettek volna teremteni. Előttük hajtunk fejet az évfordulón, a „józan ész forradalmának” napján.